

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA

Zagreb, 4. lipnja 2025.

Analiza presude

Tadić protiv Hrvatske
zahtjev br. 31038/20

povreda čl. 6. stavak 1. Konvencije – pravo na pristup sudu

Povreda prava na pristup sudu zbog nemogućnosti osporavanja iznosa pravične naknade dodijeljene za prijenos dionica većinskom dioničaru u postupku istiskivanja

Zasjedajući u odboru od tri suca, Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) je dana 18. ožujka 2025. donio presudu kojom je utvrdio da je potpuno uskraćivanje prava na pristup sudu podnositelju zahtjeva predstavljalo povredu članka 6. stavka 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija).

Podnositelj zahtjeva bio je manjinski dioničar društva Slobodna Dalmacija d.d., a u sklopu postupka prisilnog prijenosa dionica (istiskivanja), za svoje je dionice primio naknadu u iznosu od 16,50 kuna po dionici. Zajedno s još petoricom manjinskih dioničara, pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pokrenuo je postupak radi utvrđivanja pravične vrijednosti dionica, no kako nije dostavio dopunjeni zahtjev prema uputi suda, isti je smatran povučenim. Istodobno je Upravnom sudu u Zagrebu podnio tužbu protiv rješenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje: HANFA) kojim je odobrena ponuda za preuzimanje dioničkog društva, tvrdeći da je ponuđena cijena nezakonita. Upravni sud je tužbu odbacio jer je ocijenio da podnositelj nema pravni interes, budući da predmetna odluka nije utjecala na njegova konkretna prava. Nakon toga, podnositelj je podnio i ustavnu tužbu, smatrajući da mu je uskraćeno pravo na sudsku zaštitu, ali je Ustavni sud njegovu tužbu odbacio, pozivajući se na dosadašnju sudsku praksu i zaključivši da nema osnove za odlučivanje.

Pred Europskim sudom za ljudska prava podnositelj je tvrdio da mu pred domaćim sudovima nije bilo omogućeno osporiti visinu naknade isplaćene za prijenos njegovih dionica većinskom vlasniku u postupku istiskivanja, uslijed čega mu je povrijeđeno pravo na pristup sudu, zajamčeno člankom 6. stavkom 1. Konvencije, .

Europski sud nije prihvatio prigovor zastupnice o nedopuštenosti zahtjeva temeljen na tvrdnji da građanskopravni aspekt članka 6. stavka 1. Konvencije nije primjenjiv jer u upravnom postupku vođenom pred HANFA-om nije postojao „spor“. Europski sud nije prihvatio ni prigovor da se podnositelj u nacionalnom postupku nije jasno pozvao na povredu prava na pristup sudu. Naime, Europski sud je primijetio da postupak kojem je podnositelj prigovarao nije bio samo upravni postupak pred HANFA-om, već i kasniji upravni spor te postupak pred Ustavnim sudom ([Božić protiv Hrvatske](#), br. 22457/02, stavak 26., 29. lipnja 2006.). Također, Europski sud je utvrdio da je podnositelj u ustavnoj tužbi dovoljno jasno iznio prigovor zbog povrede prava na pristup sudu čime je hrvatskim vlastima dao priliku da isprave

navodnu povredu ([Mesić protiv Hrvatske \(br. 2\)](#), br. 45066/17, stavci 44.-47., 30. svibnja 2023.). Stoga je podnositeljev zahtjev proglasio dopuštenim.

Ocjenjujući osnovanost zahtjeva, Europski sud je ponovio načela koja se tiču prava na pristup sudu ([Zubac protiv Hrvatske \[VV\]](#), br. 40160/12, stavci 76.-79., 5. travnja 2018.), odnosno da pravo na pristup sudu mora biti „praktično i učinkovito“, a ne „teoretsko i iluzorno“. Međutim, to pravo nije apsolutno već može biti podvrgnuto ograničenjima koja ne smiju umanjiti pristup sudu na takav način ili u opsegu koji umanjuje samu bit prava. Ograničenja moraju težiti legitimnom cilju koji mora biti razmjeran upotrijebljenim sredstvima.

U ovom predmetu nije bilo sporno da podnositelj nije imao pristup sudu koji bi mu omogućio osporavanje iznosa naknade dodijeljenog za obvezni prijenos njegovih dionica. Zastupnica je tvrdila da je taj nedostatak pristupa sudu bio opravdan legitimnim ciljem osiguravanja pravilnog djelovanja pravosudnog sustava i zaštite prava drugih.

Sukladno praksi Europskog suda ([Suda protiv Češke Republike](#), br. 1643/06, stavci 48.-55., 28. listopada 2010.) u postupcima koji se tiču naknade koja se isplaćuje manjinskim dioničarima kojima su oduzete njihove dionice u korist većinskog, manjinski dioničari ne smiju biti lišeni sudskog nadzora takvih postupaka. Ujedno, prilikom utvrđivanja je li ograničenje podnositeljeva prava na pristup sudu bilo razmjerno legitimnim ciljevima pravilnog djelovanja pravosudnog sustava i zaštite prava drugih, Europski sud je uzeo u obzir da se mjerodavne odredbe Zakona o preuzimanju dioničkih društava¹ temelje na [Direktivi 2004/25/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o ponudama za preuzimanje](#), u kojoj se navodi da bi u skladu s pravom na pošteno suđenje, odluke nadzornog tijela, u odgovarajućim okolnostima, trebale biti podložne provjeri neovisne sudske vlasti.

Slijedom svega navedenog, Europski sud je utvrdio da potpuno uskraćivanje prava na pristup sudu podnositelju zahtjeva nije bilo opravdano legitimnim ciljem osiguravanja pravilnog djelovanja pravosudnog sustava i zaštite prava drugih zbog čega je utvrdio povredu članka 6. stavka 1. Konvencije.

Za utvrđenu povredu Europski sud je podnositelju zahtjeva dodijelio 4.000 EUR na ime naknade neimovinske štete te dodanih 2.490 EUR za troškove i izdatke.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2025. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

¹ Zakon o preuzimanju dioničkih društva (NN Narodne novine br. 109/2007, 36/2009, 108/2012, 90/2013, 99/2013, 148/2013)